

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СИРОВИНИ ПЕТРУШКИ ПОСІВНОЇ ПРИ СТВОРЕННІ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ АНТИКАНЦЕРОГЕННОЇ ДІЇ

Зуйкіна С. С., Поливода П. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Про хімічний склад та фармакологічні властивості петрушки посівної (*Petroselinum crispum*, син. *P. sativum*) раніше повідомлялося в різних дослідженнях та літературних джерелах. Листя рослини містить флавонолові глікозиди кверцетину, апіолу, миристицину та лютеоліну, терпени, фталіди, фуранокумарини, апіїн, каротиноїди, аскорбінова кислота та токоферол.

Мета дослідження. Метою роботи стало дослідження фармакогностичних показників листя петрушки посівної, можливості отримання на основі її лікарської рослинної сировини (ЛРС) екстрактів з подальшим використанням їх при створенні лікарських препаратів для комплексної терапії мастопатії, що мають володіти антиканцерогенною, антиоксидантною, антиекссудативною та протизапальною дією.

Матеріали та методи. В роботі використані бібліосемантичні, аналітичні, маркетингові методи досліджень.

Отримані результати. Як свідчать результати аналітичного огляду проведених досліджень, *P. crispum* збільшує антиоксидантну здатність плазми у щурів і знижує окислювальний стрес у людей. Вчені повідомляють про інгібування процесу онкогенезу у тканинах легенів мишей міристицином, основним летким ароматичним компонентом олії листя петрушки. Попередні дослідження ЛРС петрушки здебільшого були зосереджені на її антиоксидантних властивостях. Найбільш виражений лікувальний ефект від застосування препаратів на основі сировини петрушки стосується двох поширених видів раку у людей – раку молочної залози та раку товстої кишки. Сучасні дослідження направлені саме на вивчення механізмів дії, і їх результати дозволяють стверджувати про вплив ЛРС *P. crispum* на захист ДНК та інгібування міграції ракових клітин. В експериментах, описаних низкою закордонних вчених, були використані екстракційні препарати петрушки посівної. Подрібнену сировину *P. crispum* екстрагували за допомогою послідовної екстракції з використанням гексану, дихлорметану, етилацетату, метанолу та води. За отриманими результатами дихлорметановий екстракт листя петрушки проявляв в експерименті антиоксидантну активність, а також інгібував проліферацію та міграцію клітин у клітинах аденокарциноми молочної залози людини. Екстракт чинив захисну дію від пошкодження ДНК, викликаного перекісним окисненням.

Висновки. Як довели результати бібліосемантичних досліджень, створення оригінальних лікарських препаратів на основі екстрактів ЛРС *P. crispum* буде сприяти зміцненню антиоксидантної системи організму та зменшенню наслідків канцерогенезу, викликаного вільними радикалами, розвитку раку та подальшого метастазування, спричиненого тривалим та надмірним окислювальним стресом при комплексному лікуванні мастопатії.